

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2021.3(133).18

Оніщук І. І.  
кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри методики навчання іноземних мов,  
Вінницький державний педагогічний університету ім. М. Коцюбинського  
Петрова А.І.  
кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри методики навчання іноземних мов  
Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського  
Тонконог Н. І.  
кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи  
ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди"  
Партико Н.В.,  
доцент, кандидат. психол. наук, доцент кафедри теоретичної та практичної психології,  
доцент кафедри іноземних мов, Національний університет "Львівська політехніка"  
Кочмар Д. А.  
кандидат педагогічних наук доцент, завідувач кафедри іноземних мов  
Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. акад. С. Дем'ячука  
Ванівська О. М.  
кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов  
Національний лісотехнічний університет України

## РОЗВИТОК ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У КОНТЕКСТІ СТРАТЕГІЧНИХ ДОКУМЕНТІВ РАДИ ЄВРОПИ

Серед головних завдань вищої школи, визначених Національною доктриною розвитку освіти України у XXI столітті названо такі: сформувати необхідну інтелектуальну та моральну основу, необхідну для майбутньої професійної діяльності у сферах освіти, науки, культури та сформувати якості, необхідні для подальшого професійного розвитку. До таких якостей віднесено: глобальне мислення; професійні цінності і норми моралі; культурна компетентність; функціональна грамотність та професійна універсальність; культура спілкування; здатність застосовувати знання в професійних ситуаціях; відповідальність, культура групової взаємодії, соціальна та професійна мобільність, здатність навчатися протягом життя, іншомовна та соціокультурна компетентність з іноземної мови у студентів гуманітарних спеціальностей. Нині іншомовна освіта в Україні реформується з урахуванням досягнень європейських країн відповідно до таких документів Ради Європи, як: «Білінгвальна освіта: основні стратегічні завдання», «Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання», «Європейський мовний портфель», «Приведення екзаменів з мови у відповідність до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти», «Стратегічна програма розвитку для мультилінгвальної Європи – 2020», «Рекомендації з плюралістичних підходів до мов і культур», вимоги до Євроіспитів тощо. Ідеї мовної політики Ради Європи знаходять все ширшу реалізацію в нашій державі: збільшується кількість мов, що вивчаються; зростає кількість осіб, які володіють принаймні однією іноземною мовою; в середніх навчальних закладах започатковано вивчення кількох іноземних мов; в університетах збільшується кількість академічних годин на вивчення іноземної мови; в деяких вищих закладах освіти іноземна мова вважається другою робочою мовою.

**Ключові слова:** вища школа, інтелектуальна та моральна основа, професійна діяльність, іншомовна компетентність, іноземна мова, європейські країни.

**Iryna Onishchuk, Anastasiia Petrova, Nataliia Tonkonoh, Neonila Partyko, Diana Kochmar, Oleksandra Vanivska.**  
**The development of future teachers' foreign language education in the context of the European Council strategic documents.** Among the main tasks of higher education defined by the National Doctrine for the Development of Education of Ukraine in the 21<sup>st</sup> century are the following: to form the necessary intellectual and moral basis necessary for future professional activities in the fields of education, science, culture and to form the qualities necessary for further professional development. Such qualities include global thinking; professional values and morals; cultural competence; functional literacy and professional universality; culture of communication; ability to apply knowledge in professional situations; responsibility, the culture of group interaction, social and professional mobility, ability to study for a lifetime, foreign language and sociocultural competence in a foreign language among students of humanities. Now foreign-language education in Ukraine is being reformed taking into account the achievements of European countries by such documents of the Council of Europe as: "Bilingual education: the main strategic tasks", "All-European competencies in foreign language proficiency: study, teaching, evaluation", "European language portfolio", "Aligning language exams with All-European recommendations on language education", "Strategic development program for Multilingual Europe 2020", "Recommendations on pluralistic approaches to languages and cultures", requirements for Euro-exams, etc. The ideas of the language policy of the Council of Europe are increasingly being implemented in our country: the number of languages is increasing; there is an increasing number of people who speak at least one foreign language; several foreign languages were started in secondary schools; the number of academic hours for learning a foreign language is increasing in universities; in some institutions of higher education, foreign languages are considered the second working language.

**Keywords:** higher school, intellectual and moral basis, professional activity, foreign-language competence, foreign language, European countries.

**Постановка проблеми.** У Концепції викладання іноземних мов в Україні визначено проблеми підготовки майбутніх учителів іноземних мов у педагогічних університетах. Шляхи вирішення проблем представлено у таких нормативних документах: Державній національній програмі «Освіта» («Україна XXI століття»), Державній програмі «Вчитель», Державному освітньому стандарті з іноземної мови, Законі України «Про вищу освіту», Концептуальних засадах розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в європейський освітній простір, Концепції мовної освіти в Україні, Концепції розвитку педагогічної освіти, Національній Доктрині розвитку освіти в Україні у XXI столітті, Концепції підготовки вчителя іноземної мови в Україні, де окреслено основні принципи ступеневої підготовки вчителя іноземної мови: варіативність, професійна спрямованість і гуманізація навчання, міжпредметні зв'язки, індивідуально-творчий підхід до студента [1, с. 4–27].

**Аналіз актуальних досліджень.** Необхідність визначення впливу стратегічних документів Ради Європи на розвиток іншомовної освіти майбутніх учителів гуманітарних спеціальностей у педагогічних університетах України окреслено в нормативно-правових документах періоду кінця 90-х рр. XX – початку XXI ст., котрі характеризують освітню політику щодо вдосконалення підготовки майбутніх учителів іноземних мов за такими напрямками: посилення статусу «Іноземної мови» як навчального предмета (Державний стандарт освіти з іноземної мови (1998); реалізація програми підготовки педагогічних кадрів для викладання іноземних мов у дитячих садках та початковій школі, що викликало необхідність розширення переліку спеціальностей і відкриття нових кафедр у межах факультетів, що готують учителів іноземних мов; інтеграція у європейський освітній простір, інтернаціоналізація вищої школи, розширення участі студентів ЗВО у міжнародних освітніх і дослідницьких проєктах; запровадження ступеневої підготовки майбутніх учителів іноземних мов; створення системи безперервної мовної освіти, яка передбачає оволодіння громадянами України хоча б однією іноземною мовою [2].

Серед головних завдань вищої школи, визначених Національною доктриною розвитку освіти України у XXI столітті названо такі: сформувати необхідну інтелектуальну та моральну основу, необхідну для майбутньої професійної діяльності у сферах освіти, науки, культури та сформувати якості, необхідні для подальшого професійного розвитку. До таких якостей віднесено: глобальне мислення; професійні цінності і норми моралі; культурна компетентність; функціональна грамотність та професійна універсальність; культура спілкування; здатність застосовувати знання в професійних ситуаціях; відповідальність, культура групової взаємодії, соціальна та професійна мобільність, здатність навчатися протягом життя, іншомовна та соціокультурна компетентність з іноземної мови у студентів гуманітарних спеціальностей [3].

Важливими для здійснення іншомовної освіти в Україні є загальні підходи Європейської Комісії в сфері багатомовності, що визначають три основні цілі: сприяння вивченню іноземних мов; розвиток багатомовної культури; надання усім громадянам країн-членів ЄС доступ до інформації про ЄС, написаних рідними мовами. Мета мовної політики країн-членів ЄС полягає у володінні «рідною мовою плюс двома іноземними мовами» [4].

Однією з важливих тенденцій розвитку вищої освіти в Україні є розв'язання завдань Болонської декларації, спрямованих на створення в країнах ЄС до 2010 р. єдиного загальноєвропейського простору вищої освіти (The European Higher Education Area), що тісно пов'язаний з процесом організації європейського дослідницького простору (European Research Area). Основні з них: підвищення якості підготовки фахівців вищої кваліфікації, перш за все майбутніх учителів гуманітарних спеціальностей; створення умов для формування конкурентоспроможної і динамічної системи вищої педагогічної освіти; встановлення тісних зв'язків між вищою освітою і дослідницькою системою в кожній із країн, які підписали Болонську декларацію; збереження європейського культурного багатства і мовної різноманітності, що ґрунтуються на культурній спадщині і національних традиціях [5, с. 51].

Педагогічні університети в Україні, що готують майбутніх учителів гуманітарних спеціальностей, реалізують стратегічну мету Болонського процесу: впровадження дворівневої системи вищої освіти (Bachelor/Master) та докторських програм (Philosophia Doctor - PhD); прийняття системи зрозумілих і доступних для співвіднесення ступенів, у тому числі й Додатка до диплома; запровадження системи кредитів за типом European Credit Transfer and Accumulation system (ECTS); забезпечення якості освіти відповідно до європейських стандартів [6, с. 7–9].

**Виклад основного матеріалу.** Досліджуючи проблеми модернізації навчання іноземних мов на матеріалі країн Центральної Європи Ю. Талалай [7] зауважує, що на європейському континенті маємо справу переважно з мовною близькістю, що суттєво впливає на характер іншомовної освіти. З приблизно 70 сучасних європейських мов 94 % належать до індоєвропейської мовної сім'ї. Тобто, з огляду на мовні структури, сучасна Європа виглядає типологічно однорідною, що відкриває великі потенціали. У країнах Центральної Європи (Республіка Австрія, Чеська Республіка, Республіка Польща, Словачка Республіка, Угорщина) функціонують мови, що належать до германської гілки індоєвропейської мовної сім'ї [7, с. 63].

О. Кузнецова досліджуючи тенденції модернізації іншомовної освіти в європейському освітньому просторі та питання іншомовної освіти дослідила та узагальнила дослідження щодо визначеного питання у працях: І. Білецької (полікультурні засади іншомовної освіти у середніх навчальних закладах США), В. Гаманюк (аналіз іншомовної освіти у Німеччині), Р. Гришковой (іншомовна освіта в Україні), Л. Гульпи (розвиток іншомовної освіти у середніх навчальних закладах Угорської республіки), О. Максименко (організація навчання іноземних мов у вищій школі країн Західної Європи), В. Махінова (засади формування мовної особистості в історії розвитку європейського соціокультурного освітнього простору), М. Пархомчук (багатомовність як перспектива розвитку іншомовної освіти в початкових школах Німеччини), М. Тадеєвої (розвиток сучасної шкільної іншомовної освіти в країнах – членах Ради Європи) та інших дослідників [8, с. 170–176].

Н. Шеверун [9, с. 125–131] розглядає питання розвитку іншомовної освіти у дослідженнях сучасних науковців. Так, зокрема, особливості європейського освітнього простору, його інноваційний характер та вплив на розвиток іншомовної освіти в Україні розкриває Х. Коморовська (Н. Kotołowska) в докторській дисертації «Європейський знак інноваційності в навчанні іноземних мов» (Europejski Znak Innowacyjności w Zakresie Nauczania Języków Obcych, 2005 р.). Вона пропонує способи

поліпшення викладання іноземних мов з урахуванням рекомендацій Ради Європи з мовної освіти. Науковець розглядає мовний аспект підготовки як принципово важливий для розвитку підприємництва і успішного функціонування сучасного ринку праці в Європі. Знання іноземних мов, безсумнівно, є перевагою в умовах міжкультурного спілкування, працевлаштування і кар'єрного зростання [10, с. 224].

Розробка сучасної мовної концепції в умовах мультилінгвізму і плекання нового мовного мислення повинні стати одним із основних завдань сучасної освіти. У 1966 р. у Міжнародному пакті ООН про громадянські та політичні права зазначено, що особам, які належать до мовних меншин, «не може бути відмовлено в праві користуватися своєю культурою... і рідною мовою» [11].

У 1975 р. була розроблена концепція Порогового рівня (*Threshold Level*). У цій концепції йдеться про мінімальний рівень (пороговий) володіння нерідною мовою, за умови досягнення якого стає можливим побутове спілкування [12, с. 99]. У 1982 р. Радою Європи були прийняті Рекомендації за результатами Міжурядової конференції з питань навчання мов і мовної політики (1982 р.), у цьому документі зафіксовані концептуальні зміни на користь політики багатомовності та інтеркультурності [12, с. 36].

Об'єднання Європи та поглиблення міжнародного співробітництва, попит європейського ринку праці висувають вимоги до володіння іноземними мовами. Процес їх вивчення перетворюється в елемент загальної освіти і значення його в європейських освітніх закладах постійно зростає. У вимогах Європейського Союзу міститься положення про те, що якнайбільше громадян Європи повинні володіти двома іноземними мовами [12, с. 101].

Важливі положення щодо впливу міжнародних документів визначила О. Кузнецова у дослідженні «Іншомовна освіта в сучасних європейських соціально-економічних реаліях». Так, зокрема, у 1992 р. було підписано договір про створення Європейського Союзу (Маастрихський Договір). З моменту підписання договору, учням середніх шкіл країн-членів ЄС надавалась можливість вивчати дві іноземні мови, що було закріплено в документі «Про покращення і диверсифікацію навчання мов в освітніх системах країн Європейського Союзу» (1995) та доповіді Європейської Комісії від 1995 р., відомою під назвою «Біла книга» [13, с. 43-49]. Уперше для всіх членів ЄС було поставлено вимогу знати дві іноземні мови.

У 1994 р. було створено Центр навчання сучасних мов в австрійському місті Грац (1994). Для вчителів іноземних мов з'явилася можливість обговорювати проблеми, пов'язані з ефективним навчанням іноземних мов. На цьому етапі особливе значення мав проект, що виконувався протягом восьми років, «Вивчення мов для європейського громадянства» (*Language Learning for European Citizenship*, 1989 – 1997 рр.). Білінгвальне навчання визнавалося пріоритетним напрямом розвитку, способом формування багатомовної особистості. Подальший розвиток цей напрям розвитку багатомовної особистості отримав на Конференції у Страсбурзі «Вивчення мови для нової Європи» (*Language Learning for New Europe*, 1997 р.), на якій було схвалено проект Європейської рамки мовних компетенцій [14, с. 25–29].

У 1999 р. у Резолюції 12 Генеральної Конференції ЮНЕСКО подано визначення терміна «багатомовна освіта: застосування в освітньому процесі трьох і більше мов, а саме рідної (РМ), регіональної чи національної, міжнародної мови» [15, с. 19]. На 32-й Генеральній конференції ЮНЕСКО у Парижі (1998) під час круглого столу міністрів освіти країн світу на тему «Сприяння якості освіти» наголошувалося, що якісна освіта передбачає вивчення окрім державної, рідної мови, ще однієї-двох мов, що необхідно для ефективного засвоєння нового в науці, технологіях [14, с. 25–29].

Принципи багатомовної освіти, актуальні для сучасної України, були рекомендовані для застосування у 2002 р. в документі ЮНЕСКО «Освіта у багатомовному світі». До них віднесено: навчання рідною мовою – один із засобів підвищення якості освіти; двомовне (багатомовне) навчання на усіх освітніх ланках сприяє забезпеченню соціальної рівності; мова – найважливіший компонент міжкультурної освіти. За визначенням ЮНЕСКО, мови є одним із найважливіших елементів культури. Мова – найважливіший чинник ідентифікації кожної людини, а мовне різноманіття – гарантія культурного різноманіття [16].

У 2003 році Європейською комісією був виданий документ «Роль університетів в Європі знань» (*The role of the universities in the Europe knowledge*) [17], що безпосередньо стосувався проблем вищої освіти, тому важливий для досліджуваної теми. У ньому наголошувалося, що університети відіграють ключову роль у суспільстві, де відбувається процес створення економіки на основі знань, і саме університети є центрами створення цих знань та їх передачі в процесі навчання [17, с. 19].

У 2003 – 2004 рр. Єврокомісія спільно з Радою Європи прийняла й рекомендувала «План дій з вивчення мов і збереження мовного різноманіття». У документі передбачалися такі дії з вивчення мов: навчання мов усіх громадян; підвищення якості навчання через створення у школах сприятливого середовища для навчання мов; підготовка вчителів для здійснення багатомовної освіти [18, с. 35]. Напрями європейського співробітництва в освітній сфері на початку нового тисячоліття визначені програмою «Освіта і професійна підготовка, 2010» (*Education & Training 2010*), що була затверджена ЄС у 2001 р. Програма стала складовою системи європейського співробітництва, вона спрямована на перетворення економіки Європейського Союзу на найбільш конкурентоспроможну в світі, яка здатна стабільно розвиватись, має найкращі робочі місця та найвищий рівень соціальної єдності [19, с. 210]. Провідними завданнями було проголошено: удосконалення якості та ефективності освіти й професійної підготовки в країнах – членах ЄС; забезпечення її доступності; залучення до освітніх систем вищого ступеня студентів з інших країн. Для їх реалізації передбачено розвиток різних типів і рівнів загальної освіти та професійної підготовки в процесі неперервного навчання.

Іншомовну освіту в сучасних європейських соціальних реаліях О. Кузнецова досліджувала, аналізуючи документи Єврокомісії «Рамкова стратегія з мультилінгвізму, 2005 р.» і «Європейська стратегія з мультилінгвізму, 2008 р.» та визначила напрями іншомовної освіти: актуалізація ролі багатомовності в європейських країнах, визначення шляхів її підвищення; заохочення молоді до вивчення мов [20, с. 25].

В. Безлюдна, досліджуючи сучасну систему професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов, робить висновок про вплив документів Ради Європи на розвиток іншомовної освіти в Україні. Так, програма «Навчання впродовж



життя» 2007–2013 рр. складається з чотирьох галузевих програм: про шкільну освіту (Comenius), вищу освіту (Erasmus), професійної підготовки (Leonardo da Vinci) та освіту для дорослих (Grundtvig), і завершується програмою, спрямованою на співпрацю у галузі політики, мов, інформаційних і комунікаційних технологій, поширення й використання результатів співпраці. Дослідницею були визначені пріоритетні напрями програми «Навчання впродовж життя», до яких віднесено: підтримку реалізації програми «Освіта та навчання»; посилення ролі освіти та професійної підготовки в рамках Лісабонської стратегії щодо освіти; підвищення якості й привабливості професійної освіти та навчання, реалізуючи пріоритети Копенгагенського процесу на національному рівні, а також сприяння неформальному процесу навчання; підвищення рівня задіяності дорослих у процесі навчання в країнах-членах ЄС з метою адаптації до мінливого робочого середовища, зменшення перешкод з працевлаштуванням у країнах-членах ЄС; підвищення рівня якості освіти та підготовки педагогічних кадрів (вчителів, викладачів тощо); розвиток взаємодії галузі освіти та культури країн-членів ЄС [21].

У Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання вказано, що Рада Європи визначила п'ять ключових компетенцій, якими повинні володіти європейці: політичні та соціальні компетенції; компетенції, пов'язані з життям у полікультурному суспільстві: доброзичливість до людей інших культур, мов; компетенції, які передбачають оволодіння усною і письмовою комунікацією. У цьому контексті великого значення набуває знання іноземних мов (більше, ніж однієї); компетенції, які пов'язані з володінням новітніми інформаційними технологіями, їх застосуванням; здатність вчитися професійно впродовж усього життя [22, с. 153].

Співробітництво з зарубіжними країнами на основі документів ЄС стали основою для розробки спільної програми Міністерства освіти України і Британської Ради, яка спрямована на теоретичну та практичну допомогу викладачам англійської мови вітчизняних закладів вищої освіти, розвиток і вдосконалення професійних вмінь, результатом став започаткований проект «Шкільний вчитель нового покоління» і програма «Вчителі англійської – агенти змін» [23]. Європейську співпрацю у сфері освіти та професійної підготовки продовжено на період до 2020 р. в контексті нової стратегічної рамкової програми європейського співробітництва «Освіта і навчання 2020» (Education & Training 2020), прийнятої в 2009 р. Програма визначила спільні стратегічні цілі для країн-членів Євросоюзу, способи досягнення цілей, а також загальні методи роботи в рамках пріоритетних напрямів для кожного етапу. Головна мета програми – підтримка країн-членів у подальшому розвитку їх систем освіти та професійної підготовки [24, с. 6–7].

О. Кузнецова, визначаючи тенденції модернізації іншомовної освіти в європейському освітньому просторі, зауважує, що у країнах Європейського Союзу спостерігається спрямованість на інноваційний характер освіти. Інноваційний підхід до підготовки майбутнього вчителя гуманітарних спеціальностей передбачає забезпечення можливостей для виявлення активної позиції в навчальному процесі, засвоєння нового досвіду на основі цілеспрямованого формування творчого і критичного мислення [25, с. 90–91]. Дослідники вказують на важливість переходу від традиційної парадигми підготовки майбутніх учителів гуманітарних спеціальностей до парадигми підготовки «мовного вчителя» («*language teacher*») і до трансформацій у розумінні навчальної дисципліни «Іноземна мова» [26].

Сучасний стан розвитку теорії і практики іншомовної освіти в Європі в основі має концептуальну модель, яка включає: іншомовне викладання; використання іноземної мови в міжособистісному спілкуванні й міжкультурній комунікації. Ця модель є складовою комунікативної спрямованості іншомовної освіти, а також є теоретичним доробком комунікативної теорії і сформованих під її впливом основних тенденцій у навчанні іноземним мовам. Одна із тенденцій спрямовує іншомовну освіту на розвиток інтегрованої комунікативної здатності до міжособистісного і міжкультурного спілкування в професійних ситуаціях. У літературі визначені характеристика іншомовної освіти, це: особистісно-орієнтоване навчання; творчо орієнтоване навчання; стандартизоване навчання [27, с. 740–754].

Нині іншомовна освіта в Україні реформується з урахуванням досягнень європейських країн відповідно до таких документів Ради Європи, як: «Білінгвальна освіта: основні стратегічні завдання», «Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання», «Європейський мовний портфель», «Приведення екзаменів з мови у відповідність до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти», «Стратегічна програма розвитку для мультилінгвальної Європи – 2020», «Рекомендації з плюралістичних підходів до мов і культур», вимоги до Євроспіттів тощо. Ідеї мовної політики Ради Європи знаходять все ширшу реалізацію в нашій державі: збільшується кількість мов, що вивчаються; зростає кількість осіб, які володіють принаймні однією іноземною мовою; в середніх навчальних закладах започатковано вивчення кількох іноземних мов; в університетах збільшується кількість академічних годин на вивчення іноземної мови; в деяких вищих закладах освіти іноземна мова вважається другою робочою мовою [3; 28–44].

**Висновки.** Теоретико-методологічні засади комунікативної складової професійної освіти склалися під впливом масштабних інтеграційних і соціально-економічних процесів у Європі (О. Павленко). Колективи науковців різних європейських країн – членів Ради з Культурного Співробітництва, а також науковці з Канади і США працювали над розробкою концепції мовної політики в Європі. Так, у Лісабонській конвенції (1997 р.) розроблено документ, котрий регулював відношення країн до вивчення іноземних мов. Україна підписала Сорбонську конвенцію та взяла зобов'язання підняти іноземні мови на рівень світових стандартів. Нові стратегії іншомовної освіти визначили, що мовна освіта має забезпечити формування комунікативної професійно орієнтованої компетенції, перш за все іншомовної, надати можливість особистості активно реалізувати свій творчий потенціал.

#### Література

1. Концепція викладання іноземних мов в Україні. Інформаційний збірник Міністерства освіти України. 1994. № 23. С. 7–24.
2. Про дальше вдосконалення загальної середньої освіти молоді і поліпшення умов роботи загальноосвітньої школи URL: (дата звернення: 13.05.2019).
3. Гришкова Р. О. Іншомовна освіта в Україні у контексті євроінтеграції. URL: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/economy/2006/40-27-24.pdf>. (дата звернення: 07.01.2019).

4. Evropska komise, *Mnohojazycnost – most k vzajemnemu porozumeni* Lucemburk, 2009. URL: [www.bookshop.europa.eu/download.action?fileName=NC7809630CSC\\_002.pdf&eubphfUid=10181627&catalogNbr=NC-78-09-630-EN-C](http://www.bookshop.europa.eu/download.action?fileName=NC7809630CSC_002.pdf&eubphfUid=10181627&catalogNbr=NC-78-09-630-EN-C). (дата звернення: 01.04.2019).
5. Kraśniewski A. *Proces Boloński: dokąd zmierza europejskie szkolnictwo wyższe?* Warszawa: Publikacja MeiN, 2006. S. 51.
6. *Higher Education in Poland: Implementing the Assumptions of the Bologna Declaration in 2000-2002*. Warszawa, 2000. 11 s.
7. Талалай Ю. О. Модернізація навчання іноземних мов у старшій школі країн Центральної Європи в умовах мультілінгвізму: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки. Дрогобич, 2017. 139 с.
8. Кузнецова О. Тенденції модернізації іншомовної освіти в європейському освітньому просторі. Витоки педагогічної майстерності. 2016. Вип. 18. С. 173. URL: <http://dspace.pnu.edu.ua/bitstream/123456789/7704/1/Kuznetsova.pdf>. (дата звернення: 21.04.2019).
9. Шверун Н. В. Іншомовна підготовка студентів технічних університетів Польщі: дис. д-ра пед. наук: 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти Київ, 2012. 244 с.
10. Komołowska H. *Europejski Znak Innowacyjności w Zakresie Nauczania Języków Obcych: rozprawa doktorska*. Warszawa, 2006. 416 s.
11. *Международный пакт о гражданских и политических правах*. ООН, 1966. URL: <http://www.un.org> (12.09.14). (дата звернення: 12.02.2019).
12. Trim J. *Language Learning for European Citizenship. Final Report (1989–1996)*. Council for Cultural Cooperation: Council of Europe Publishing. 1997. 101 p.
13. *White Paper on Education and Training. Teaching and Learning towards the Learning Society*. Brussels. Com (95) 590 final. 1995. 70 p.
14. Кузнецова О. Іншомовна освіта в сучасних європейських соціально-економічних реаліях. Теоретичні питання культури, освіти та виховання: зб. наук. пр. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2015. Вип. 51. С.25–29.
15. Ball J. *Enhancing learning of children from diverse language backgrounds: Mother tongue-based bilingual or multilingual education in the early years*. UNESCO. Printed in France. 2011. 87 p.
16. ЮНЕСКО: всестороння приверженність язиковому різноманіттю і багатомовності. *Международный год языков*. 2007. URL: <http://www.un.org/ru/events/iyl/brochure/unesco.shtml> (дата звернення: 12.02.2017).
17. *Role of the universities in the Europe of knowledge*. Commission of the European Communities. Brussels, 2003. 23 s.
18. *Education and Training 2010. Work program—challenges and results / Pernille Skou Andersen, EAC Unit A1*. Brussels, 7 February 2008. Brussels, 2008. 35 p.
19. Gajek E. *Europejska współpraca uniwersytetów*. Polska. Warszawa: Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, 2006. S. 7.
20. Кузнецова О. Іншомовна освіта в сучасних європейських соціально-економічних реаліях. Теоретичні питання культури, освіти та виховання: зб. наук. пр. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2015. Вип. 51. С.25–29.
21. *Lifelong Learning Programme*. URL: <http://lp.eurpa.org.mt/>. (дата звернення: 15.01.2019).
22. *Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. д-р пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєва*. Київ: Ленвіт, 2003. 273 с.
23. Безлюдна В. В. Сучасна система професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов. URL: [https://periodicals.karazin.ua/language\\_teaching/article/download/9697/9220/](https://periodicals.karazin.ua/language_teaching/article/download/9697/9220/). (дата звернення: 25.01.2019).
24. *Council of European Union. Council Conclusions on a strategic framework for European cooperation in education and training ("ET 2020")* 2941th Education, Youth and Culture Council meeting Brussels, 12 May 2009. Brussels, 2009. 13 p.
25. Wallace M. J. *Training Foreign Language Teachers. A Reflective Approach*. Cambridge: Cambridge University Press, 1995. 180 p.
26. *European Profile for Language Teacher Education. Final Report. A Report to the European Commission Directorate General for Education and Culture / Michael Kelly, Michael Grenfell, Rebecca Allan, Christine Krizaand William Mc Ev*. September 2004. 124 p. URL: [www.lang.soton.ac.uk/profile/report/MainReport.rtf](http://www.lang.soton.ac.uk/profile/report/MainReport.rtf). (дата звернення: 25.03.2019).
27. Веселинов Димитър. *Иноязычное обучение в Европе – характеристика и тенденции*. *Чуждоезиково обучение, година XL, книжка 5, 2013. Foreign Language Teaching. 2013. № 5. Vol. 40. С.740–754*. URL: [https://master-ki.net/docs/cheo052013\\_V\\_Vesselinov.pdf](https://master-ki.net/docs/cheo052013_V_Vesselinov.pdf). (дата звернення: 22.03.2019).
28. Оніщук І. І., Приходько В. С., Соїна І. Ю., Єрмолаєв В. К., Петрусенко Н. Ю., Лінченко Н. Ю., Демченко І. І., Максимчук Б. А. *Історичні передумови розвитку іншомовної освіти в Україні в контексті підготовки майбутніх тренерів / Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія № 15. Науковопедагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред. О. В. Тимошенка. – Київ : Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2020. – Випуск 1 (121) 20. – с. 114 (С. 80-87)*
29. Оніщук І. І., Галайдюк М. А., Маріонда І. І., Демченко І. І., Шемчук В. А., Литвиненко В. А., Кевпанич В. В., Максимчук Б. А. *Науково-педагогічні передумови розвитку іншомовної освіти в контексті підготовки майбутніх вчителів фізичної культури / Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія № 15. Науковопедагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред. О. В. Тимошенка. – Київ : Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2020. – Випуск 4 (124) 20. – 98 с. (С. 68-74)*
30. Nerubasska, A., Palshkov, K., & Maksymchuk, B. (2020b). *A Systemic Philosophical Analysis of the Contemporary Society and the Human: New Potential. Postmodern Openings, 11(4), 275-292*. <https://doi.org/10.18662/po/11.4/235>

31. Maksymchuk, B., Gurevych, R., Matviichuk, T., Surovov, O., Stepanchenko, N., Opushko, N., Sitovskiy, A., Kosynskiy, E., Bogdanyuk, A., Vakoliuk, A., Solovyov, V., & Maksymchuk, I. (2020a). Training Future Teachers to Organize School Sport. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 12(4), 310-327. <https://doi.org/10.18662/rrem/12.4/347>
32. Palamarchuk, O., Gurevych, R., Maksymchuk, B., Gerasymova, I., Fushtey, O., Logutina, N., Kalashnik, N., Kylyvnyk, A., Haba, I., Matviichuk, T., Solovyov, V., & Maksymchuk, I. (2020). Studying Innovation as the Factor in Professional Self-Development of Specialists in Physical Education and Sport. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 12(4), 118-136. <https://doi.org/10.18662/rrem/12.4/337>
33. Onishchuk, I., Ikonnikova, M., Antonenko, T., Kharchenko, I., Shestakova, S., Kuzmenko, N., & Maksymchuk, B. (2020). Characteristics of Foreign Language Education in Foreign Countries and Ways of Applying Foreign Experience in Pedagogical Universities of Ukraine. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 12(3), 44-65. <https://doi.org/10.18662/rrem/12.3/308>
34. Maksymchuk, B., Matviichuk, T., Solovyov, V., Davydenko, H., Soichuk, R., Khurtenko, O., Groshovenko, O., Stepanchenko, N., Andriychuk, Y., Grygorenko, T., Duka, T., Pidlypniak, I., Gurevych, R., Kuzmenko, V., & Maksymchuk, I. (2020b). Developing Healthcare Competency in Future Teachers. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 12(3), 24-43. <https://doi.org/10.18662/rrem/12.3/307>
35. Gerasymova, I., Maksymchuk, B., Bilozerova, M., Chernetska, Yu., Matviichuk, T., Solovyov, V., & Maksymchuk, I. (2019). Forming professional mobility in future agricultural specialists: the sociohistorical context. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*, 11 (4), 345-361. <http://lumenpublishing.com/journals/index.php/rrem/article/view/1604/pdf>
36. Sheremet M., Leniv Z., Loboda V., Maksymchuk B. (2019) The development level of smart information criterion for specialists' readiness for inclusion implementation in education. *Information Technologies and Learning Tools*, 72, 273-285. <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/2561>
37. Nerubasska, A., Maksymchuk, B. (2020a). The Demarkation of Creativity, Talent and Genius in Humans: a Systemic Aspect. *Postmodern Openings*, 11 (2), 240-255. <https://www.lumenpublishing.com/journals/index.php/po/article/view/2625>
38. Melnyk, N., Bidyuk, N., Kalenskiy, A., Maksymchuk, B., Bakhmat, N., Matviienko, O. ... Maksymchuk, I. (2019). Models and organizational characteristics of preschool teachers' professional training in some EU countries and Ukraine. *Zbornik Instituta za pedagogsku istrazivanja*, 51 (1), 46–93. <https://ipisr.org.rs/images/pdf/zbornik-51/Natalija-Meljnik.pdf>
39. Bakhmat, N., Maksymchuk, B., Voloshyna, O., Kuzmenko, V., Matviichuk, T., Kovalchuk, A. ... Maksymchuk, I. (2019). Designing cloud-oriented university environment in teacher training of future physical education teachers. *Journal of Physical Education and Sport*, 19 (4), 1323-1332. <http://efsupit.ro/images/stories/august2019/Art%20192.pdf>
40. Behas, L., Maksymchuk, B., Babii, I., Tsybmal-Slatvinska, S., Golub, N., Golub, V. ... Maksymchuk, I. (2019). The influence of tempo rhythmic organization of speech during gaming and theatrical activities on correction of stammering in children. *Journal of Physical Education and Sport*, 19 (4), 1333-1340. <http://efsupit.ro/images/stories/august2019/Art%20193.pdf>
41. Bezliudnyi O., Kravchenko O., Maksymchuk B., Mishchenko M., Maksymchuk, I. (2019) Psycho-correction of burnout syndrome in sports educators (2019). *Journal of Physical Education and Sport*, 19 (3), Art 230 pp. 1585. <http://efsupit.ro/images/stories/septembrie2019/Art%20230.pdf>
42. Halaidiuk, M., Maksymchuk, B., Khurtenko, O., Zuma, I., Korytko, Z., Andrieieva, R. ... Maksymchuk, I. (2018). Teaching approaches in extracurricular physical activities for 12-14-year-old pupils under environmentally unfavourable conditions. *Journal of Physical Education and Sport*, 18 (4), 2284–2291. <http://efsupit.ro/images/stories/decembrie2018/Art%20344.pdf>
43. Maksymchuk, I., Maksymchuk, B., Frytsiuk, V., Matviichuk, T., Demchenko, I., Babii, I. ... Savchuk, I. (2018). Developing pedagogical mastery of future physical education teachers in higher education institutions. *Journal of Physical Education and Sport*, 18 (2), 810–815. <http://efsupit.ro/images/stories/iunie2018/Art%20119.pdf>
44. Sitovskiy A., Maksymchuk B., Kuzmenko V., Nosko Y., Korytko Z., Bahinska O. ... Maksymchuk, I. (2019). Differentiated approach to physical education of adolescents with different speed of biological development (2019). *Journal of Physical Education and Sport*, Vol.19 (3), Art 222, pp. 1532 – 1543. <http://efsupit.ro/images/stories/august2019/Art%20192.pdf>

#### References

1. The concept of teaching foreign languages in Ukraine. Information collection of the Ministry of Education of Ukraine. 1994. 23. 7–24.
2. On further improvement of the general secondary education of young people and improvement of the working conditions of the general education school. (the accessed date: 13.05.2019).
3. Hryshkova, R.O. Foreign language education in Ukraine in the context of European integration. URL: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/economy/2006/40-27-24.pdf>. (the accessed date: 07.01.2019).
4. Evropska komise, Mnohojazycnost – most k vzajemnemu porozumeni Lucemburk, 2009. URL: [www.bookshop.europa.eu/download.action?fileName=NC7809630CSC\\_002.pdf&eubphfUid=10181627&catalogNbr=NC-78-09-630-EN-C](http://www.bookshop.europa.eu/download.action?fileName=NC7809630CSC_002.pdf&eubphfUid=10181627&catalogNbr=NC-78-09-630-EN-C). (дата звернення: 01.04.2019).
5. Kraśniewski A. Proces Boloński: dokąd zmierza europejskie szkolnictwo wyższe? Warszawa: Publikacja MeiN, 2006. S. 51.
6. Higher Education in Poland: Implamenting the Assumptions of the Bologna Declaration in 2000-2002. Warszawa, 2000. 11 s.
7. Talalay, Yu.O. (2017). Modernization of foreign language education in Central European high school in the context of multilingualism. PhD thesis. Drohobych, 139.



8. Kuznetsova, O. (2016). Trends in the modernization of foreign-language education in the European educational space. The origins of pedagogical excellence, 18. 173. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/7704/1/Kuznetsova.pdf>. (the accessed date: 21.04.2019).
9. Sheverun, N.V. (2012). Foreign language training for students of technical universities in Poland. PhD thesis. 244.
10. Komorowska H. Europejski Znak Innowacyjności w Zakresie Nauczania Języków Obcych: rozprawa doktorska. Warszawa, 2006. 416 s.
11. International Covenant on Civil and Political Rights. UN, 1966. URL: <http://www.un.org> (12.09.14). (the accessed date: 12.02.2019).
12. Trim J. Language Learning for European Citizenship. Final Report (1989–1996). Council for Cultural Cooperation: Council of Europe Publishing. 1997. 101 p.
13. White Paper on Education and Training. Teaching and Learning towards the Learning Society. Brussels. Com (95) 590 final. 1995. 70 p.
14. Kuznetsova, O. (2015). Foreign language education in modern European socio-economic realities. Theoretical issues of culture, education and upbringing. KNLU, 51. 25–29.
15. Ball J. Enhancing learning of children from diverse language backgrounds: Mother tongue-based bilingual or multilingual education in the early years. UNESCO. Printed in France. 2011. 87 p.
16. UNESCO: Full commitment to linguistic diversity and multilingualism. International Year of Languages. 2007. URL: <http://www.un.org/ru/events/iyl/brochure/unesco.shtml> (the accessed date: 12.02.2017).
17. Role of the universities in the Europe of knowledge. Commission of the European Communities. Brussels, 2003. 23 s.
18. Education and Training 2010. Work program–challenges and results / Pernille Skou Andersen, EAC Unit A1. Brussels, 7 February 2008. Brussels, 2008. 35 p.
19. Gajek E. Europejska współpraca uniwersytetów. Polska. Warszawa: Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, 2006. S. 7.
20. Kuznetsova, O. (2015). Foreign language education in modern European socio-economic realities. Theoretical issues of culture, education and upbringing. KNLU, 51. 25–29.
21. Lifelong Learning Programme. URL: <http://llp.eupa.org.mt/>. (the accessed date: 15.01.2019).
22. All-European recommendations from language education: study, teaching, evaluation. Kyiv, 2003. 273.
23. Bezlyudna, V.V. Modern training system for future foreign language teachers. URL: [https://periodicals.karazin.ua/language\\_teaching/article/download/9697/9220/](https://periodicals.karazin.ua/language_teaching/article/download/9697/9220/). (the accessed date: 25.01.2019).
24. Council of European Union. Council Conclusions on a strategic framework for European cooperation in education and training ("ET 2020") 2941th Education, Youth and Culture Council meeting Brussels, 12 May 2009. Brussels, 2009. 13 p.
25. Wallace M. J. Training Foreign Language Teachers. A Reflective Approach. Cambridge: Cambridge University Press, 1995. 180 p.
26. European Profile for Language Teacher Education. Final Report. A Report to the European Commission Directorate General for Education and Culture / Michael Kelly, Michael Grenfell, Rebecca Allan, Christine Kriza and William Mc Ev. September 2004. 124 p. URL: [www.lang.soton.ac.uk/profile/report/MainReport.rf](http://www.lang.soton.ac.uk/profile/report/MainReport.rf). (дата звернення: 25.03.2019).
27. Veselinov, Dimitr. (2013). Foreign language learning in Europe - characteristics and trends. Alien training, year XL, book 5, 2013. Foreign Language Teaching, 5. Vol. 40. C.740–754. URL: [https://master-rki.net/docs/cheo052013\\_V\\_Vesselinov.pdf](https://master-rki.net/docs/cheo052013_V_Vesselinov.pdf). (the accessed date: 22.03.2019).
28. Onishchuk, I.I., Prykhodko, V.S., Soina, I. Yu., Iermolaiev, V.K., Petrusenko, N.Yu., Linchenko, N.Yu., Demchenko, I.I., & Maksymchuk, B.A. (2020). Historical prerequisites of the development of foreign-language education in Ukraine in the context of training of future coaches. Scientific Journal of M.P. Dragomanov National Pedagogical University, 15. Scientific-pedagogical problems of physical culture (physical culture and sport), 1 (121) 20. 114 (80-87).
29. Onishchuk, I.I., Halaydiuk, M.A., Marionda, I.I., Demchenko, I.I., Shemchuk, V.A., Lytvynenko, V.A., Kevpanych, V.V., Maksymchuk, B.A. (2020). Scientific and pedagogical prerequisites for the development of foreign-language education in the context of the training of future physical education teachers. Scientific Journal of M.P. Dragomanov National Pedagogical University, 15. Scientific-pedagogical problems of physical culture (physical culture and sport), 4 (124) 20. 98 (68-74).
30. Nerubasska, A., Palshkov, K., & Maksymchuk, B. (2020b). A Systemic Philosophical Analysis of the Contemporary Society and the Human: New Potential. *Postmodern Openings*, 11(4), 275-292. <https://doi.org/10.18662/po/11.4/235>
31. Maksymchuk, B., Gurevych, R., Matviichuk, T., Surovov, O., Stepanchenko, N., Opushko, N., Sitovskiy, A., Kosynskiy, E., Bogdanyuk, A., Vakoliuk, A., Solovyov, V., & Maksymchuk, I. (2020a). Training Future Teachers to Organize School Sport. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 12(4), 310-327. <https://doi.org/10.18662/rrem/12.4/347>
32. Palamarchuk, O., Gurevych, R., Maksymchuk, B., Gerasymova, I., Fushtey, O., Logutina, N., Kalashnik, N., Kylyvnyk, A., Haba, I., Matviichuk, T., Solovyov, V., & Maksymchuk, I. (2020). Studying Innovation as the Factor in Professional Self-Development of Specialists in Physical Education and Sport. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 12(4), 118-136. <https://doi.org/10.18662/rrem/12.4/337>
33. Onishchuk, I., Ikonnikova, M., Antonenko, T., Kharchenko, I., Shestakova, S., Kuzmenko, N., & Maksymchuk, B. (2020). Characteristics of Foreign Language Education in Foreign Countries and Ways of Applying Foreign Experience in Pedagogical Universities of Ukraine. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 12(3), 44-65. <https://doi.org/10.18662/rrem/12.3/308>
34. Maksymchuk, B., Matviichuk, T., Solovyov, V., Davydenko, H., Soichuk, R., Khurtenko, O., Groshovenko, O., Stepanchenko, N., Andriychuk, Y., Grygorenko, T., Duka, T., Pidlypniak, I., Gurevych, R., Kuzmenko, V., & Maksymchuk, I. (2020b). Developing Healthcare Competency in Future Teachers. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 12(3), 24-43. <https://doi.org/10.18662/rrem/12.3/307>

35. Gerasymova, I., Maksymchuk, B., Bilozero, M., Chernetska, Yu., Matviichuk, T., Solovyov, V., & Maksymchuk, I. (2019). Forming professional mobility in future agricultural specialists: the sociohistorical context. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*, 11 (4), 345-361. <http://lumenpublishing.com/journals/index.php/rrem/article/view/1604/pdf>
36. Sheremet M., Leniv Z., Loboda V., Maksymchuk B. (2019) The development level of smart information criterion for specialists' readiness for inclusion implementation in education. *Information Technologies and Learning Tools*, 72, 273-285. <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/2561>
37. Nerubasska, A., Maksymchuk, B. (2020a). The Demarkation of Creativity, Talent and Genius in Humans: a Systemic Aspect. *Postmodern Openings*, 11 (2), 240-255. <https://www.lumenpublishing.com/journals/index.php/po/article/view/2625>
38. Melnyk, N., Bidyuk, N., Kalenskyi, A., Maksymchuk, B., Bakhmat, N., Matvienko, O. ... Maksymchuk, I. (2019). Models and organizational characteristics of preschool teachers' professional training in some EU countries and Ukraine. *Zbornik Instituta za pedagogoska istrazivanja*, 51 (1), 46-93. <https://ipisr.org.rs/images/pdf/zbornik-51/Natalija-Meljnik.pdf>
39. Bakhmat, N., Maksymchuk, B., Voloshyna, O., Kuzmenko, V., Matviichuk, T., Kovalchuk, A. ... Maksymchuk, I. (2019). Designing cloud-oriented university environment in teacher training of future physical education teachers. *Journal of Physical Education and Sport*, 19 (4), 1323-1332. <http://efsupit.ro/images/stories/august2019/Art%20192.pdf>
40. Behas, L., Maksymchuk, B., Babii, I., Tsybal-Slatvinska, S., Golub, N., Golub, V. ... Maksymchuk, I. (2019). The influence of tempo rhythmic organization of speech during gaming and theatrical activities on correction of stammering in children. *Journal of Physical Education and Sport*, 19 (4), 1333-1340. <http://efsupit.ro/images/stories/august2019/Art%20193.pdf>
41. Bezliudnyi O., Kravchenko O., Maksymchuk B., Mishchenko M., Maksymchuk, I. (2019) Psycho-correction of burnout syndrome in sports educators (2019). *Journal of Physical Education and Sport*, 19 (3), Art 230 pp. 1585. <http://efsupit.ro/images/stories/septembrie2019/Art%20230.pdf>
42. Halaidiuk, M., Maksymchuk, B., Khurtenko, O., Zuma, I., Korytko, Z., Andrieieva, R. ... Maksymchuk, I. (2018). Teaching approaches in extracurricular physical activities for 12-14-year-old pupils under environmentally unfavourable conditions. *Journal of Physical Education and Sport*, 18 (4), 2284-2291. <http://efsupit.ro/images/stories/decembrie2018/Art%20344.pdf>
43. Maksymchuk, I., Maksymchuk, B., Frytsiuk, V., Matviichuk, T., Demchenko, I., Babii, I. ... Savchuk, I. (2018). Developing pedagogical mastery of future physical education teachers in higher education institutions. *Journal of Physical Education and Sport*, 18 (2), 810-815. <http://efsupit.ro/images/stories/iunie2018/Art%20119.pdf>
44. Sitovskiy A., Maksymchuk B., Kuzmenko V., Nosko Y., Korytko Z., Bahinska O. ... Maksymchuk, I. (2019). Differentiated approach to physical education of adolescents with different speed of biological development (2019). *Journal of Physical Education and Sport*, Vol.19 (3), Art 222, pp. 1532 - 1543. <http://efsupit.ro/images/stories/august2019/Art%20192.pdf>

DOI 10.31392/NPU-nc.series 15.2021.3(133).19  
УДК 355.233.2:796.015.132

**Павлова Ю.О.**  
**доктор наук з фізичного виховання і спорту,**  
**професор кафедри теорії і методики фізичної культури Львівського державного університету фізичної**  
**культури імені Івана Боберського, м. Львів**  
**Андрес А.С.**  
**кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри фізичного виховання Національного**  
**університету "Львівська політехніка", м. Львів**  
**Дух Т.І.**  
**кандидат наук з фізичного виховання і спорту,**  
**доцент кафедри легкої атлетики Львівського державного університету фізичної культури імені Івана**  
**Боберського, м. Львів**  
**Крижановський В.О.**  
**аспірант кафедри теорії та методики фізичної культури Львівського державного університету**  
**фізичної культури імені Івана Боберського, м. Львів**  
**Швець В.Л.**  
**аспірант кафедри теорії та методики фізичної культури Львівського державного університету**  
**фізичної культури імені Івана Боберського, м. Львів**

#### СУЧАСНИЙ СТАН ОРГАНІЗАЦІЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

**Метою роботи** було узагальнити досвід щодо сучасних методик організації фізичної підготовки правоохоронців та критеріїв оцінки фізичної підготовленості до вступу у поліцію. **Результати дослідження.** У статті розглянуто актуальні проблеми щодо організації фізичної підготовки курсантів закладів вищої освіти органів внутрішніх справ. Провівши детальний аналіз стану організації фізичної підготовки курсантів ОВС встановлено негативну динаміку фізичної підготовленості курсантів. На старших курсах рівень показників фізичної підготовленості знижується. Вивчено сучасні тенденції удосконалення фізичної підготовки правоохоронців, та необхідні умови для розвитку професійно важливих фізичних якостей правоохоронців. Здійснено порівняльний аналіз українського та зарубіжного досвіду професійного відбору і критеріїв оцінки фізичної підготовленості до правоохоронних органів. **Висновки.** З'ясовано, що першочерговими питаннями, які потребують вирішення є забезпечення сприятливих умов для адаптації першокурсників до специфічних умов навчання, перегляд критеріїв оцінювання фізичної підготовленості, питання професійного відбору та необхідність розробки